

**GOUVERNEMENTS DE COMMUNAUTE ET DE REGION
GEMEENSCHAPS- EN GEWESTREGERINGEN
GEMEINSCHAFTS- UND REGIONALREGIERUNGEN**

VLAAMSE GEMEENSCHAP — COMMUNAUTE FLAMANDE

MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Departement Onderwijs

[C – 99/ 36548]

Nascholing op initiatief van de Vlaamse regering. — Prioritaire nascholingsthema's voor het schooljaar 2000-2001

0. ALGEMENE VOORWAARDEN

0.1. Decretale basis

In uitvoering van artikelen 53, 54 en 55 van het decreet van 16 april 1996 betreffende de lerarenopleiding en de nascholing en van het besluit van de Vlaamse regering van 22 oktober 1996 (gewijzigd 17 juli 1998) tot regeling van de procedure voor de toewijzing van nascholingsprojecten op initiatief van de Vlaamse regering, legt de minister volgende prioritaire nascholingsthema's vast :

1. schoolbeleid;
2. eindtermen "leren leren" en "sociale vaardigheden";
3. mentoren voor beginnende leerkrachten;
4. aanpakken van "moeilijk" schoolgedrag;
5. detectie van en omgaan met leerstoornissen;
6. leerlingenparticipatie;
7. handelingsplannen in het buitengewoon onderwijs;
8. techniek in het basisonderwijs;
9. functiebeschrijvingen en evaluatie.

Dit document verschaft per thema een situerende omschrijving, de bepaling van mogelijke te bereiken doelstellingen en van de te bereiken doelgroep.

0.2. Aanvragen

Iedere organisatie die zich bekwaam acht nascholing, aansluitend bij één van bovenstaande thema's, te verzorgen, kan een aanvraag indienen bij het Departement Onderwijs.

De uiterste indieningsdatum voor deze aanvragen is 15 februari 2000.

Opdat een projectaanvraag in overweging kan genomen worden, dient zij geformuleerd te zijn op de "projectfiche" die hiertoe door de overheid ontwikkeld werd en te verkrijgen is bij :

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Departement Onderwijs, Administratie Ondersteuning
Afdeling PMS-nascholing-leerlingenvervoer, Cel Nascholing
adres : Koning Albert II-laan 1 A 02, 1210 Brussel
tel : 02/553 86 91 of 02/553 86 93; fax : 02/553 86 85
e-mail : hilde.coucke@ond.vlaanderen.be of leen.vandeputte@ond.vlaanderen.be

0.3. Beoordeling van de aanvragen

De projectaanvragen worden door een commissie, in uitvoering van artikel 7 van hoger vernoemd besluit, op de volgende twee criteria beoordeeld :

1. de relevantie van het project ten aanzien van de vastgestelde beleidsprioriteiten;
2. de mate waarin het project indicaties geeft dat het in de praktijk een kwaliteitsvol project zal betreffen.

De selectie van goedgekeurde projecten wordt onmiddellijk na de beslissing van de Minister, bevoegd voor Onderwijs, meegedeeld aan de nascholingsorganisaties, de scholen, de CLB's én de koepelorganisaties.

Elke aanvraag voor een nascholingsproject dient aan te sluiten bij de nascholingsthema's.

Indien men in de projectaanvraag slechts een beperkt gedeelte van de beschreven doelstellingen wenst na te streven, of zich richt tot slechts een deel van de doelgroep, dan moet dit duidelijk gemotiveerd worden in de projectaanvraag.

0.4. Organisatie

De projecten worden uitgevoerd in de loop van het schooljaar 2000-2001.

De ervaring leert dat projecten met een groot aantal sessies (8 of meer) potentiële deelnemers afschrikken. Het doordacht afwisselen van sessies met concrete toepassingen in de dagelijkse praktijk van de deelnemers en ruime aandacht voor diepgaande evaluatie en feedback hierover, kan het aantal sessies van een nascholingproject wel degelijk tot een hanteerbaar aantal beperken. Ook de kans op werkelijke implementatie van de geleerde vaardigheden vergroot hierdoor.

0.5. Financiering

Het nascholingsaanbod op initiatief van de Vlaamse regering is bedoeld als een aanvulling bij het nascholingsbudget van de school en de koepelorganisaties. Bijgevolg dient de aanvrager bij zijn budgettering de volledige financiering aan de overheid aan te vragen en dienen deze projecten uiteindelijk gratis te zijn voor deelnemers.

Uitzonderingen hierop zijn : onkosten voor maaltijden, koffie, reis- en verblijfskosten. Indien de organisator hiervoor kosten aan de deelnemers wenst aan te rekenen, dan dient dat ook expliciet vermeld te worden, zowel in de projectaanvraag als bij de uiteindelijke aankondiging van het project.

Bij de projectaanvraag kan een zekere financiering aangevraagd worden voor de bekendmaking van het project. Bedragen die echter de sessieprijs van een project teveel de hoogte injagen, zullen geweigerd worden.

0.6. Inschrijvingen

Geen enkele school kan verplicht worden tot deelname aan een nascholingsproject op initiatief van de Vlaamse regering.

Ieder goedgekeurd project moet open staan voor alle geïnteresseerden die tot de doelgroep behoren. Dit impliceert netoverschrijding.

Iedere school (deelnemer) die aan een nascholingsproject wenst deel te nemen, schrijft zich rechtstreeks bij de nascholingsorganisatie in. De deelnemer dient aan te tonen dat hij tot de doelgroep behoort.

Indien het aantal inschrijvingen het in de projectfiche omschreven maximaal aantal deelnemers overschrijdt, stelt de nascholingsorganisatie een gemotiveerde selectie van scholen (deelnemers) samen. Volgende criteria kunnen gebruikt worden :

1. behoren tot de omschreven doelgroep;
2. de inschrijvingvolgorde.

Naargelang de concrete situatie, kan de nascholingsorganisatie desnoods andere selectiecriteria voorstellen.

Het voorstel voor selectie wordt bij de Cel Nascholing bekendgemaakt. De overheid behoudt het recht via een stuurgroep corrigerend op te treden bij het vastleggen van de selectiecriteria.

De nascholingsinstelling maakt de uiteindelijke selectie van deelnemers bekend, zowel aan de overheid als aan de betrokken kandidaat-deelnemers.

1. Schoolbeleid

1.1. Omschrijving

Opdat directeurs op een professionele wijze hun school kunnen leiden, dienen zij te beschikken over voldoende "beleidsvoerend vermogen" om de diverse eisen en verwachtingen waarmee zij zich aanhouden geconfronteerd zien op een school-eigen wijze te kunnen invullen.

Vandaar dienen schoolleiders in de eerste plaats over voldoende leidinggevende vaardigheden te beschikken. Naast het pedagogisch leiden van een school, wordt een schoolleider immers met allerlei administratieve, organisatorische en praktische taken geconfronteerd. Vanuit deze grote taakbelasting en verantwoordelijkheid is het noodzakelijk om deze taken op een zo effectief en efficiënt mogelijke wijze te kunnen waarmaken, maar deze ook te kunnen delegeren en opvolgen waar mogelijk/aangewezen.

Daarnaast dienen schoolleiders (én hun team) een duidelijke visie te hebben op het schoolgebeuren. Het zelfstandig ontwikkelen van een doelgerichte visie en planning (schoolbeleidsplan, schoolwerkplan, nascholingsplan, schoolreglement,...) dient te gebeuren en gedragen te worden door het volledige schoolteam.

Vervolgens moet een school, als professionele organisatie, haar eigen volledig dagdagelijks functioneren continu in vraag kunnen stellen. Kritische zelfevaluatie is hierbij een noodzakelijke voorwaarde om het schoolfunctioneren te kunnen optimaliseren en de interne kwaliteit te verzekeren, kortom een kritische kwaliteitscultuur tot ontwikkeling te brengen.

1.2. Doelstellingen

Leiding geven :

1. Verschillende leidinggevende technieken en vaardigheden die de werking van de schoolleider optimaliseren, kunnen beoordelen en selecteren voor de eigen specifieke schoolsituatie.

2. De geselecteerde technieken en vaardigheden vlot kunnen integreren (beoordelend toepassen) in de dagelijkse werkpraktijk.

Beleid voeren :

1. Via continu overleg met alle onderwijsbetrokkenen (binnen de school/scholengemeenschap/scholengroep) een coherente, doch flexibele visie kunnen ontwikkelen op de taken van de eigen school.

2. Deze visie kunnen vertalen in een planning (schoolbeleidsplan, schoolwerkplan, nascholingsplan, schoolreglement,...) op middellange en korte termijn.

3. Op basis van het nascholingsplan prioriteiten kunnen selecteren die deel uitmaken van een doelgericht, uitvoerbaar en evalueerbaar plan op korte termijn voor het voeren van een professionaliseringsbeleid.

4. Technieken en vaardigheden om planningen (schoolbeleidsplan, nascholingsplan, schoolreglement,...) in de praktijk te implementeren vlot kunnen integreren (beoordelend toepassen) in de dagelijkse werkpraktijk.

Kwaliteit verbeteren :

1. Verschillende strategische en communicatieve modellen die toelaten een kritische kwaliteitscultuur op school tot ontwikkeling te brengen kunnen beoordelen en (in samenspraak met de personeelsleden) selecteren voor de eigen specifieke schoolsituatie.

2. Verschillende denkkaders inzake interne kwaliteitsbewaking en zelfevaluatie kunnen beoordelen en (in samenspraak met de personeelsleden) selecteren voor de eigen specifieke schoolsituatie.

3. De geselecteerde technieken en vaardigheden vlot kunnen integreren (beoordelend toepassen) in de dagelijkse werkpraktijk.

1.3.1. Doelgroep

Leidinggevendenden (directeurs en/of adjunct-directeurs, eventueel vergezeld van een ander personeelslid dat omtrent dit onderwerp verantwoordelijkheid wil opnemen).

Gewoon en buitengewoon, voltijds en deeltijds onderwijs, basis- en secundair onderwijs en onderwijs voor sociale promotie.

2. De eindtermen "leren leren" en "sociale vaardigheden"

2.1. Omschrijving

Iedereen is het erover eens dat leren een constructief, cumulatief, zelfgestuurd, doelgericht en interactief proces is, maar dat het moeilijk is hiermee in de concrete onderwijspraktijk voldoende rekening te houden. Het is immers geen eenvoudige zaak om als leerkracht continu een optimaal evenwicht te vinden tussen enerzijds de zelfstandige exploratie door leerlingen en anderzijds het bieden van voldoende systematische begeleiding, rekening houdend met individuele verschillen tussen leerlingen inzake bekwaamheid, behoeften en motivatie.

Iedere leerkracht die deze principes probeert na te streven in zijn gedrag in de klas, en dus tot een echte implementatie van de vakoverschrijdende eindterm "leren leren" probeert te komen, heeft duidelijk behoefte aan ondersteuning bij de vertaalslag die hij vanuit algemene didactische principes naar de eigen vakgebonden klaspraktijk wenst te maken. Nascholing is een belangrijk en noodzakelijk hulpmiddel om deze vertaling te helpen maken. Dergelijke nascholing is ongetwijfeld des te meer effectief wanneer de didactische benadering van de nascholing zelf op dit belangrijke principe gebaseerd is. Dat goede praktijkvoorbeelden een belangrijk uitgangspunt vormen voor nascholing hieromtrent, kan moeilijk betwijfeld worden.

Ook voor de eindtermen "sociale vaardigheden" kunnen leerkrachten de nodige ondersteuning gebruiken. De school moet reeds aanwezige sociale vaardigheden bij kinderen immers verder uitbouwen én hen de kans geven sociale vaardigheden die ze nog niet goed beheersen te oefenen. Hiervoor zijn zowel op microniveau, maar zeker ook op mesoniveau een aantal vaardigheden van leerkrachten en een aantal beleidslijnen van scholen nodig.

2.2. Doelstellingen

1. Lesdoelen kunnen kiezen en contextualiseren en daarbij ervoor zorgen dat ze transfer activeren.
2. Leerdoelen voor leerlingen en eigen leerstijlen op elkaar kunnen afstemmen zodat de doelen op een gedifferentieerde manier worden bereikt.
3. Strategieën, materialen en activiteiten kunnen ontwikkelen en hanteren in het kader van een streven naar zelfgestuurd leren.
4. Leerlingen kunnen evalueren op een wijze die zelfgestuurd leren stimuleert.
5. De vakoverschrijdende eindterm "sociale vaardigheden" kunnen toepassen en integreren in de dagelijkse klaspraktijk.
6. Binnen de school stappen kunnen ondernemen om tot een school-eigen strategie te komen voor het klasoverstijgend realiseren van leergebied- en vakoverschrijdende eindtermen en ontwikkelingsdoelen.

2.3. Doelgroep

Meerdere onderwijzende personeelsleden per school.

Gewoon en buitengewoon basisonderwijs en de eerste graad van het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs.

3. Mentoren voor beginnende leerkrachten

3.1. Omschrijving

Elke beginnende leerkracht heeft nood aan en recht op een deskundige ondersteuning bij de aanvang van zijn loopbaan. Het is dan ook aangewezen dat scholen een beleid uitstippelen om nieuwe leerkrachten (jong of herintreders) zowel op micro- als op meso-niveau deskundig op te vangen en te begeleiden. Dit betekent dat zowel ondersteuning op niveau van het concrete lesgeven (instructievaardigheden), als integratie binnen het schoolteam en het schoolgebeuren, voorzien wordt. Uiteraard dient dit te gebeuren aansluitend bij en in overeenstemming met het algemeen onderwijskundig beleid van de school.

Vandaar is het aangewezen dat de school beschikt over een (enkele) "mentor(en)" die niet alleen beschikken over de nodige vaardigheden om jonge leerkrachten te informeren en te coachen, maar ook over de capaciteiten om op meso-niveau een leerkrachtvriendelijke cultuur (te helpen) uit te stippelen.

3.2. Doelstellingen

1. Verschillende modellen van begeleiding, supervisie, startersintegratie, consulterend coachen,... kunnen beoordelen en selecteren voor de eigen specifieke schoolsituatie.
2. Vanuit een gelijkwaardige positie in staat zijn om samen met de beginnende leerkracht te reflecteren over zijn onderwijsgedrag.
3. De instructievaardigheden van beginnende leerkrachten kunnen verbreden en verdiepen, zodat deze beginnende leerkrachten hun vakinhoudelijke en pedagogisch-didactische kennis kunnen omzetten in vak- en klasbekwaam handelen.
4. Gerichte stappen kunnen ondernemen die de integratie van de beginnende leerkracht in de school bevorderen.

3.3. Doelgroep

Onderwijzende personeelsleden (individueel of in groep) die willen instaan voor de coaching van beginnende leerkrachten en/of hiervoor een coördinerende functie opnemen binnen de school.

Gewoon en buitengewoon, voltijds en deeltijds onderwijs, basis- en secundair onderwijs, onderwijs voor sociale promotie.

4. Aanpakken van "moeilijk" schoolgedrag

4.1. Omschrijving

Net zoals andere sociale systemen, wordt onderwijs geconfronteerd met diverse uitingen van anti-sociaal gedrag. Onderwijs bekleedt, omwille van zijn opvoedkundige missie, een bijzondere positie ten aanzien van "gewelddaden" van jongeren. De overheid wenst dan ook via haar "actieplan : anti-sociaal gedrag op school, voorkomen en oplossen" aan deze problematiek aandacht te besteden.

Antisociaal gedrag kan onderverdeeld worden in vier grote categorieën : schoolgebonden normovertredend gedrag (bv. pesten, brutaliteit), statusdelicten (bv. spijbelen), delinquent gedrag (bv. diefstal, vandalisme, druggebruik en -verkoop) en fysiek geweld en bedreigingen ten aanzien van personen.

Bij de aanpak van antisociaal gedrag in het onderwijs, ligt de klemtoon in de eerste plaats op preventie van potentieel aanwezige conflicten, zodat men actief kan vermijden dat klas- en of schoolsituaties antisociaal gedrag uitlokken of versterken. Daarnaast mag conflictbeheersing uiteraard niet uit het oog verloren worden.

Het is echter voor vele onderwijspersoneelsleden geen sinecure om hun onderwijsgedrag in het licht van preventie en conflictbeheersing te analyseren, te verklaren en indien nodig bij te sturen.

Vandaar vormt nascholing die zich richt op het verwerven van vaardigheden een belangrijke ondersteuning om zowel binnen de klas als op schoolniveau aan deze problematiek te werken.

4.2. Doelstellingen

1. Vertrouwd zijn met diverse jongerenculturen.
2. Kunnen omgaan met (het ontstaan van) beeldvorming en vooroordelen bij jongeren.
3. Technieken, vaardigheden en strategieën kunnen aanwenden die een gestructureerd werkklimaat (in klas en school) bevorderen.
4. Een positief leefklimaat voor lerenden (in klas en school) kunnen creëren.
5. Gepast kunnen reageren op negatieve interacties van en tussen leerlingen en positieve interacties kunnen stimuleren.
6. Respectvol en gepast kunnen omgaan met de eigenheid en gevoelens van de individueel lerende en de sociale groep.
7. Zowel op klas- als op schoolniveau adequaat kunnen omgaan met leerlingen in sociaal-emotionele probleemsituaties.
8. Zowel op klas- als op schoolniveau adequaat kunnen omgaan met leerlingen met gedragsmoeilijkheden.
9. Probleemoplossende en conflictbeheersende technieken en strategieën kunnen gebruiken wanneer zich in de klas of school een acute probleemsituatie voordoet.

4.3. Doelgroep

Onderwijzend en leidinggevend personeel, met bijzondere aandacht voor BSO/DBSO-coördinatoren. Deze nascholing is bij voorkeur (deel)teamgericht.

Gewoon en buitengewoon, voltijds en deeltijds secundair onderwijs.

5. Detectie van en omgaan met leerstoornissen

5.1. Omschrijving

Scholen/leerkrachten zien zich vaak geconfronteerd met kinderen die zich, wat intellectuele mogelijkheden betreft, weinig onderscheiden van andere kinderen, maar er toch niet in slagen de schoolse basisvaardigheden (lezen, schrijven, rekenen) op een normale wijze te verwerven.

Niet alle leerkrachten genoten in hun opleiding een voldoende voorbereiding op het opmerken van dergelijke leerstoornissen, waardoor al te vaak een snelle en adequate reactie uitblijft. Ongewild ontnemen zij deze kinderen hierdoor een aantal fundamentele ontwikkelingskansen.

Via een betere basiskennis van verschillende leerstoornissen, een oplossingsgerichte doorverwijzingstrategie gecombineerd met de beheersing van specifieke didactische ingrepen, kan de leerkracht kinderen met leerstoornissen beter integreren in de klasgroep, beter begeleiden en hun ontwikkelingskansen maximaliseren.

Het is niet de bedoeling van leerkrachten "therapeuten" te maken. Wel dienen leerkrachten in staat te zijn om stoornissen in het verwervingsproces op te merken, tijdig te signaleren en in samenspraak met experts (in het bijzonder met het eigen CLB) een aangepaste pedagogisch-didactische strategie uit te werken. Uitgangspunt is leerlingen met leerstoornissen zo optimaal mogelijk te begeleiden binnen de normale klascontext, waarbij het klasgebeuren toch zo min mogelijk verstoord wordt.

In ruimere context dient de hele school tegenover leerstoornissen een aanvaardend klimaat te scheppen en haar verantwoordelijkheid ten aanzien van de betrokken leerlingen op te nemen vanaf het moment dat leerkrachten en/of ouders zich zorgen maken.

5.2. Doelstellingen

1. De uitingsvormen en gevolgen van leerstoornissen in verband met het cognitief, psychisch en sociaal functioneren van leerlingen in de klas kunnen herkennen.
2. De reflex opbouwen om problemen die mogelijk verband houden met leerstoornissen snel te ontdekken en via experts te laten onderzoeken.
3. Didactische vaardigheden gericht op het maximaliseren van het leerrendement, in samenspraak met experts, kunnen integreren (beoordelend toepassen) in de dagelijkse klaspraktijk.
4. Orthodidactische vaardigheden gericht op het verbeteren van het gedragsmatig en psychosociaal functioneren in de klas van kinderen met leerstoornissen, kunnen integreren (beoordelend toepassen) in de dagelijkse klaspraktijk.
5. Op school een open en aanvaardend klimaat kunnen opbouwen om kinderen met leerstoornissen zo veel mogelijk binnen de school op te vangen.

5.3. Doelgroep

Onderwijzende personeelsleden (meerdere personeelsleden per school die bij voorkeur vergezeld zijn van een medewerker van het CLB waar zij een beroep op doen).

Basisonderwijs.

6. Leerlingenparticipatie

6.1. Omschrijving

Onder leerlingenparticipatie wordt het "het actief deelnemen aan en het dragen van verantwoordelijkheid voor besluitvorming" verstaan. Dit realiseren in een school heeft op klas- en schoolniveau consequenties voor zowel alle actoren die bij het onderwijsproces betrokken zijn als voor de hele schoolcultuur.

Omgaan met en verantwoordelijkheid nemen voor democratische structuren dient niet alleen stapsgewijze, maar ook zo vroeg mogelijk en voor alle leerlingen binnen een school aan bod te komen. De school dient een continue bezorgdheid te ontwikkelen voor het betrekken van alle leerlingen (en leerkrachten) bij de werking van een participatieve cultuur. De eigenlijke leerlingenparticipatieraad is slechts één van de middelen om leerlingenparticipatie daadwerkelijk te integreren binnen de schoolcultuur.

Participatie kan variëren van informatieverspreiding, over dialoog en overleg tot medezeggenschap en mede-uitvoering. De school kiest zelf de inhoudelijke invulling van de participatie-idee. Scholen hebben echter nood aan vaardigheden om de ontwikkeling van een echte participatiecultuur te begeleiden.

Rond leerlingenparticipatie bestaan er reeds vele goede initiatieven die kunnen dienen als "goede praktijkvoorbeelden". Wellicht kan ook consultatie van of samenwerking met de scholierenkoepel of andere bestaande instanties die hieromtrent expertise hebben, bij het uitwerken van een nascholingsproject inspirerend werken.

6.2. Doelstellingen

1. Overtuigd zijn van de noodzaak tot het uitbouwen van een werkelijke participatiecultuur binnen de school.
2. Binnen de school en op basis van overleg een stappenplan kunnen uitwerken dat de uitbouw van een participatieve schoolcultuur en de implementatie van een proces van leerlingenparticipatie mogelijk maakt.
3. De vaardigheden, nodig om alle jongeren (en niet alleen zij die het formele taalgebruik machtig zijn) vertrouwd maken met een op informatie, dialoog, overleg, medezeggenschap en mede-uitvoering gebaseerd samenlevingsmodel, binnen de school (reeds vanaf de eerste graad en voor iedere graad op de geëigende wijze), kunnen integreren in de dagelijkse klas- en schoolpraktijk.

6.3. Doelgroep

Personeelsleden (bij voorkeur meerdere per school) die omtrent dit onderwerp verantwoordelijkheid willen opnemen binnen de school.

Gewoon en buitengewoon, voltijds en deeltijds secundair onderwijs.

7. Handelingsplannen in het buitengewoon onderwijs

7.1. Omschrijving

In het buitengewoon onderwijs staan de specifieke onderwijs- en opvoedingsbehoeften en de mogelijkheden van elke individuele leerling centraal. Dit gebeurt via een cyclisch proces van handelingsplanning, wat de basis van het orthopedagogisch handelen vormt.

Na het in kaart brengen van de beginsituatie van de leerling, stelt een multidisciplinair samengestelde klassenraad (bv. klasterleerkracht, bijzondere leerkracht individueel onderwijs, verschillende behandelende therapeuten,...) een handelingsplan per leerling op. De concrete ontwikkelingsdoelen uit bepaalde leergebieden (bv. taal en communicatie, leren leren, wereldoriëntatie,...) die men bij de leerling wenst na te streven en de middelen die men daarvoor wenst te gebruiken, zijn erin beschreven. Op basis van tussentijdse evaluaties wordt het handelingsplan vervolgens bijgestuurd.

Hoewel reeds enkele jaren geleden begonnen werd met het opstellen van handelingsplannen voor leerlingengroepen en individuele leerlingen, bestaat er bij de leden van de klassenraad nog veel onduidelijkheid over de criteria waaraan een goede handelingsplanning moet voldoen, hoe men handelingsplannen kan opstellen en wat de meerwaarde ervan is voor het werken met de leerlingen.

Nascholing met betrekking tot dit thema, waar voldoende aandacht aan "good practice" wordt besteedt, kan hierbij helpen.

7.2. Doelstellingen

1. De verschillende fasen van handelingsplanning begrijpen.
2. De koppeling van een handelingsplanning met een optimale afstemming van het onderwijsaanbod op de individuele onderwijs- en opvoedingsbehoeften van leerlingen kunnen doorvoeren.
3. In team een concreet handelingsplan van een leerling kunnen opstellen.
4. Op basis van tussentijdse evaluaties handelingsplannen kunnen bijsturen.

7.3. Doelgroep

Minimaal twee leden van een klassenraad (dit kan zowel leidinggevend, onderwijzend als paramedisch personeel betreffen). Nascholingsprojecten dienen hier duidelijk als een teamgebeuren opgezet te worden, met deelname van verschillende disciplines.

Buitengewoon basis- en secundair onderwijs.

8. Techniek in het basisonderwijs

8.1. Omschrijving

Met de invoering van de eindtermen wordt van leerkrachten verwacht dat zij doorheen de basisschool een gericht aanbod doen zodat kinderen een aantal technische inzichten, vaardigheden en attitudes kunnen verwerven.

Aandacht vragen voor techniek in de basisschool betekent echter niet dat een nieuw kijk-, luister- of leesvak wordt geïntroduceerd. Integendeel, technisch-technologische vorming houdt in dat men de leerlingen kansen biedt om te ontdekken, creatief te ontwerpen, te bouwen en te construeren. Centraal staat het denkend handelen en het handelend denken in technische contexten die kinderen herkennen.

Leerkrachten voelen zich vaak te weinig vertrouwd met technische contexten om bij kinderen dit leerproces te begeleiden. Nascholing kan hierop een antwoord bieden.

8.2. Doelstellingen

1. Contexten kunnen kiezen en/of ontwerpen om de ontwikkelingsdoelen en eindtermen "techniek" te realiseren in de klas.
2. Binnen de school een visie kunnen ontwikkelen omtrent de integratie van "techniek" in het volledige aanbod van de basisschool.

8.3. Doelgroep

Onderwijzend personeel (bij voorkeur meerdere personeelsleden per school) uit het gewoon basisonderwijs.

9. Functiebeschrijvingen en evaluatie

9.1. Omschrijving

Het effectiviteitsparadigma leidt ertoe dat scholen zich meer genoodzaakt voelen om losstaande meningen over het functioneren van de leerkracht te valideren door het hanteren van objectieve instrumenten, zodat op basis daarvan concrete maatregelen kunnen worden genomen.

Om aan deze verwachtingen te kunnen voldoen, dient het leidinggevend personeel vaardigheden te ontwikkelen i.v.m. het opstellen van functiebeschrijvingen die nauw aansluiten bij de dagelijkse praktijk en de heersende schoolcultuur. Aansluitend daarbij dient deze functiebeschrijving een belangrijke invalshoek te zijn bij het evalueren van individuele personeelsleden enerzijds en de algemene werking van de school anderzijds.

9.2. Doelstellingen

1. Bepalende factoren en onderdelen van een functiebeschrijving in hun samenhang kunnen beoordelen op hun bruikbaarheid binnen de eigen schoolcultuur.
2. In overleg met de betrokken personeelsleden en rekening houdend met de specifieke eigenschappen van de eigen school, individueel aangepaste functiebeschrijvingen kunnen opstellen.
3. Via overleg tussen alle personeelsleden binnen de school en rekening houdend met de opgestelde functiebeschrijvingen een algemeen coherent evaluatiesysteem selecteren, waarvan zowel personeelsevaluatie als professionele zelfevaluatie een geïntegreerd en elkaar aanvullend deel uit maken.
4. Het geselecteerde evaluatiesysteem kunnen hanteren om de werking van het individuele personeelslid én de school te optimaliseren.
5. Het door de school gekozen personeelsevaluatiesysteem kunnen toepassen en wel op zulke wijze dat zij zelfevaluatie bij de personeelsleden stimuleert.

9.3. Doelgroep

Leidinggevend personeel.

Gewoon en buitengewoon, voltijds en deeltijds, basis- en secundair onderwijs en onderwijs voor sociale promotie.

Departement Economie, Werkgelegenheid, Binnenlandse Aangelegenheden en Landbouw

[C - 99/36520]

3 DECEMBER 1999. — Omzendbrief BA-1999/12 betreffende de eindejaarspremie 1999

Aan mevrouw de gouverneur,

Aan de heren gouverneurs,

Ter kennisgeving aan :

- de leden van de bestendige deputaties van de provincieraden
- de colleges van burgemeester en schepenen
- de voorzitters van de OCMW's
- de voorzitters van de intercommunale verenigingen

Mevr. de gouverneur,

Mijnheer de gouverneur,

Deze omzendbrief betreft de uitvoering van een afspraak in het intersectoraal akkoord 1999-2000, afgesloten op 10 juni 1999.

Dit intersectoraal akkoord, afgesloten in het Gemeenschappelijk comité voor alle overheidsdiensten, bevat maatregelen en afspraken die gelden voor alle overheidsdiensten.

Eén van deze maatregelen is de verhoging van het vast gedeelte van de eindejaarstoelage.

De eindejaarstoelage bestaat uit een veranderlijk en een vast gedeelte. Het veranderlijk gedeelte bedraagt 2,5 % van de jaarbezoldiging, aangepast aan het verhogingspercentage van de maand oktober van het uitbetalingsjaar, zoals dit percentage gekoppeld is aan de evolutie van de index van de consumptieprijzen.

Het vast gedeelte bedroeg in 1998 9 990 BEF. Het is dit gedeelte dat thans verhoogd wordt met 1 000 BEF tot 10 990 BEF (indexaanpassing inbegrepen).

In afwachting dat de overeengekomen maatregel geformaliseerd wordt in een sectoraal akkoord, heb ik er geen bezwaar tegen dat de gemeenteraden en de raden voor maatschappelijk welzijn het vast gedeelte van de eindejaarstoelage 1999 met 1 000 BEF verhogen tot 10 990 BEF.

De gemeenteraadsbesluiten en de besluiten van de raden voor maatschappelijk welzijn met betrekking tot de toekenning van de eindejaarstoelage zijn aan het algemeen administratief toezicht onderworpen. Dit wordt in eerste instantie door de gouverneur uitgeoefend.

De federale overheid heeft het bedrag van de verhoging (buiten de indexering) niet vrijgesteld van sociale bijdragen. Het bedrag van deze verhoging bedraagt 909 BEF. Werkgevers en werknemers zullen op dit bedrag de sociale-zekerheidsbijdragen moeten betalen zoals op het salaris. Voor de verdere modaliteiten hiervan verwijs ik naar de richtlijnen van de RSZPPO.

Ik verzoek U deze omzendbrief op te nemen in het volgende nummer van het Bestuursmemoriaal. Ik bezorg deze omzendbrief ook rechtstreeks aan de gemeentebesturen en de OCMW-besturen.

Deze omzendbrief kan ook geconsulteerd worden via Publilink of Internet op volgend adres : <http://binnenland.vlaanderen.be/omzend.htm>

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport,
J. SAUWENS